

NOILE REGLEMENTĂRI FINANCIARE

De la determinanți la implementare

Jacques de Larosiere ne reamintește că „Esența o reprezintă atât o supraveghere puternică, cât și o evaluare și un management al riscurilor atente. Acestea nu vor fi înlocuite niciodată de reguli.”

Călin M. Rangu

Director adjunct

Direcția Supraveghere Integrată

Autoritatea de Supraveghere Financiară

Datorită contextului actual, schimbările în supravegherea financiară au niște determinanți clari:

- creșterea sofisticării tehnologiilor financiare, care duce la activități și profiluri de risc complexe
- globalizarea și activitatea financiară transfrontalieră
- lărgirea cerințelor de conformitate de la reglementare până în zona luptei împotriva spălării banilor
- creșterea așteptărilor referitoare la responsabilitatea corporatistă, cu accente puternice în domeniul guvernancei, eticii, independenței, transparenței și a rigurozității informării pieței
- creșterea așteptărilor asupra standardelor de bună practică aplicate de management în realizarea sarcinilor lor fiduciare
- creșterea interesului public și presiunii grupurilor neguvernamentale, a acționarilor și a mass-mediei asupra metodelor de guvernare și management al riscurilor
- dezvoltarea unui sistem de raportări complexe, atât interne cât și externe

- divergența între standardele de conformitate reflectate în reglementările diferitelor țări și aplicarea în diferite jurisdicții
- dependența puternică de sistemele informatice pentru a asigura servicii eficiente și cu valoare adăugată, creșterea dependenței de terțe părți ca urmare a utilizării externalizărilor, a dezvoltărilor în sistemele de plăți și decontare, în diferite țări

Acești determinanți au dus la diferite recomandări reflectate în rapoartele Volckers în SUA, Vickers în UK și Liikanen la nivelul UE. Aceste recomandări, dar nu numai, se reflectă în crearea noului cadru de reglementare dezvoltat de structura de autorități de supraveghere europene formată din EBA pentru bănci, EIOPA pentru asigurări și pensii private, ESMA pentru piața de capital, interacționând în cadrul ESRB pentru coordonarea sistemică.

În acest sens, ghidul EIOPA referitor la sistemul de guvernare, valabil de la 1 ianuarie 2014, prevede expres că autoritățile naționale competente trebuie să se asigure de luarea măsurilor corespunzătoare pentru construirea efectivă a sistemului de management al riscurilor compus din strategii, procese și proceduri de raportare necesare să identifice, măsoare, gestioneze și să raporteze, pe baze continue, riscurile care există sau la care ar putea fi expuse entitățile, inclusiv interdependențele acestora, atât la nivel individual, cât și la nivel agregat.

Dacă analizăm zona riscurilor operaționale, care include gestiunea riscurilor de fraudare internă și externă, se solicită implementarea de activități și procese interne pentru gestiunea riscurilor operaționale, inclusiv pentru sistemele

informatice de suport. Se solicită stabilirea unui proces de colectare și monitorizare a evenimentelor de risc operațional, analizarea și dezvoltarea unui set corespunzător de scenarii de risc operațional plecând inclusiv de la căderea proceselor, problemele generate de oameni și sistemele cheie, luând în considerare apariția evenimentelor externe.

Aceste aspecte apar clar în directiva Solvency II, de exemplu în art. 44, deși se recunoaște că evaluarea riscurilor operaționale nu este o sarcină ușoară, această zonă urmând a fi adresată special, pentru a se identifica cum se poate măsura efectiv pentru reducerea riscurilor operaționale la un nivel acceptabil și proporțional. Art. 132 referitor la principiul prudenței menționează că indicatorii cheie de risc sunt un mijloc important pentru asigurarea conformității.

Indicatorii de risc se extrag din indicatorii de performanță, care se măsoară și se extrag din punctele de control aferente controalelor care se stabilesc la nivelul proceselor implementate. Aceste procese pot fi interne sau interconectate extern. Din acest motiv, art. 49 menționează că autoritățile competente trebuie să se asigure că sunt luate măsuri documentate dacă se externalizează activități sau funcții critice sau importante. Funcțiile critice sau importante, pe zona operațională, includ asigurarea păstrării și gestiunii datelor, cât și activitățile de suport și de întreținere a sistemelor utilizate zi de zi. Coroborând cu art. 41, autoritățile trebuie să ia măsuri ca externalizările să fie acoperite de proceduri și măsuri luate de entitățile supravegheate, inclusiv pentru procesele de externalizare, pe toate palierele, având disponibil scenariul reinternalizării sau al schimbării furnizorului la sfârșitul contractului.